

6 Kommuner forelaa Udtalelser om, hvorvidt de ønske Forandring i deres kommunale Retsforhold, saaledes som det tilsigtes ved nærværende Lovforslag. Jeg antager ogsaa, det vilde være hensigtsmæssigt, om det blev foranlediget, at Kommunerne udtalte sig herom, og jeg vil henlede Udvalgets Opmærksomhed paa, at der, inden Sagen bliver færdig herfra, helst burde foreligge saadanne Udtalelser. Jeg kan til Dels ogsaa være enig med det ærede Medlem om, at det ideale ved Ordningen af de 6 Kommuner's Forhold, efter den Udvikling Kommunerne have taget, vilde være, at de stilledes lige med Købstæderne, at de i det hele taget indrangeredes under Købstadkommunalloven af 26de Maj 1868, naar der ikke var den Omstændighed, der efter min Mening vil volde nogen Betænkelighed derved, at man saa vilde blive nødt til at omgive disse ny Købstæder med det samme saatalste Løbhelte, der nu, med Hensyn til Indskrænkninger i Næringsfriheden, omgiver de bestaaende Købstæder, det vil med andre Ord sige, at man skulde gøre Indgreb i de omliggende Landkredsens frie Næringsret, hvis man skulde stride til at erklære disse 6 Kommuner for at være Købstæder i egentlig Forstand. Det skal jeg blot henstille; jeg forstaar i hvert Fald Næringsloven saaledes, at det vilde være nødvendigt, hvis man erklærede dem for Købstæder, at føre dem ogsaa i denne Henseende umiddelbart ind under Købstadvalgloven. Til det ærede Medlem for Vejle Amts 3dje Valgkreds (Falkentjerne) vil jeg i Tilslutning til, hvad den højtærede Indenrigsminister har sagt, bemærke, at jeg har ikke i min Erfaring paa det kommunale Omraade, som ganske vist ikke er større end mange andre ærede Medlemmers, men som dog heller ikke er helt ubetydelig, haft Lejlighed til at mærke nogen som helst Misstemning eller Misnøje med den Valgretsordning, som har været og fremdeles er gældende, og som er vedtaget ved Lov af begge Rigsdagens Ting i 1867 og 1868, saavel for Købstæderne som for Landet, og det til Trods for, at de Erfaringer, jeg har høstet, nærmest have været paa det landkommunale Omraade, altsaa et Omraade, hvor Ordningen, efter det ærede Medlems Mening, maa være endnu uheldigere end for Købstæderne. Det maa jo nemlig erindres, at medens Købstadkommunalloven tillægger den højtbeholdte Fjentesdel uden Betingelser Enevalgret til den større Halvdel af Raadets Medlemmer, tillægger Landkommunalloven den samme

Fjentesdel uden Betingelser Enevalgret til den større Halvdel — og det gør en ikke ringe Forskel. Desuagtet har jeg ikke bragt i Erfaring, at man noget Steds har anset den henholdsvis i 1867 og 68 fastslaaede Valgordning som „forargelig“ eller i nogen Maade værende af den Bestaffenhed, at der skulde være vokset en almindelig Uvilje op imod den eller et almindeligt Ønske om at faa den paa en Gang saa radikalt omordnet, at hele Vælgerforordningen skulde samles i en Vælgerklasse. Det stemmer i alt Fald ikke med de Erfaringer, jeg har gjort; jeg kan naturligvis ikke sige, om det ærede Medlem for Vejle Amts 3dje Valgkreds har gjort helt andre Erfaringer, det maa jeg jo erkende kan være muligt.

N. Jensen: Det ærede Medlem for Tisted Amts 3dje Valgkreds (N. Andersen) udtalte som sin Opfattelse, at det kunde være berettiget, at de enkelte Kommuner, som der her var Tale om, fik Lejlighed til at fremstille deres Mening, og det kan jeg for mit Vedkommende tiltræde. Jeg vil henstille, hvis noget saadant sker, at man da ogsaa tager Hensyn til Kommunernes Ønske, og jeg tror i hvert Fald for enkeltes Vedkommende, at de vilde gaa i en anden Retning end at blive ligestillede med Købstæderne. Jeg tror ikke som det ærede Medlem for Hjørring Amts 5te Valgkreds (Berntsen), at man overhovedet ønsker at faa samme Forsatning som Købstæderne. Men det synes jo, som om man ikke er enig her fra de forskellige Sider, der have haft Ordet, idet det ærede Medlem fra Assens (Berntsen) ønsker, at man nærmere maatte gaa i Retning af Landkommunallovens Bestemmelser, medens det ærede Medlem for Hjørring Amts 5te Valgkreds mente, at man skulde gaa i Retning af Købstadkommunalloven. Nu forekommer det mig, at det ærede Medlem fra Assens har Ret i den Betragtning, at man burde gaa til saa vidt muligt at faa det ændret saaledes, at de vedkommende Kommunalraad selv vælge deres Formænd. Derfor kunde de godt have visse fra Landkommunalloven afvigende Bestemmelser, og det synes mig ogsaa, at det svar, den ærede Indenrigsminister gav paa det ærede Medlems Henvendelse, gik i den Retning. I hvert Fald mente den ærede Minister, at navnlig for Frederiksbergs Vedkommende var den Embedsmand, der her er Tale om, saa bebyrdet, at der maatte kunde være Tale om at gaa til et Borgmesterembede. Men naar noget saadant er Tilfældet, ser jeg ikke, at den Mangel bedre og naturligere afhjæl-